

CENG 434 Kriptoloji – 4. Ders

Alper UĞUR

**CENG 507 :
KRİPTOGRAFİK ALGORİTMALAR VE
SİSTEMLER**

**CENG 434:
KRİPTOLOJİ**

Güvenlik Hizmetleri (Security Services)

- Gizlilik (Confidentiality)
- Bütünlük (Integrity)
- Kimlik doğrulama (Authentication)
- Ulaşılabilirlik (Availability)
- Rededememe (Non-repudiation)

Güvenlik

- Koşulsuz güvenlik
  - One-time pad
- Hesaplamaya bağlı güvenlik
  - Harcadığın emeğe/paraya değmeli
  - Elde ettiğin bilgiye değmeli

Kriptanalizde birkaç adım

- Kaba kuvvet (brute force)
- pin: *****
- Saldırı: 0000 ... 9999

Kriptanalizde birkaç adım

- Sıklık analizi

Table 1. Turkish Unigram Frequencies and Replacing Values in Homophonic Cipher

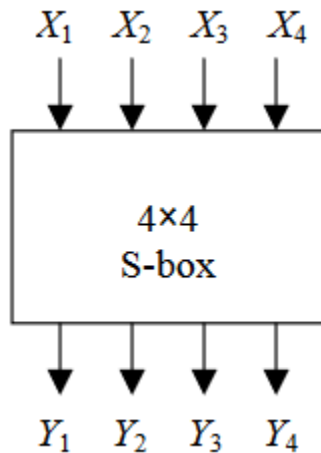
A %11,92	12	I %5,114	5	R %6,722	7
B %2,844	3	İ %8,6	9	S %3,014	3
C %0,963	1	J %0,034	1	Ş %1,78	2
Ç %1,156	1	K %4,683	5	T %3,314	3
D %4,706	5	L %5,922	6	U %3,235	3
E %8,912	9	M %3,752	4	Ü %1,854	2
F %0,461	1	N %7,487	7	V %0,959	1
G %1,253	1	O %2,476	2	Y %3,336	3
Ğ %1,125	1	Ö %0,777	1	Z %1,5	2
H %1,212	1	P %0,886	1		

Kriptanalizde birkaç adım

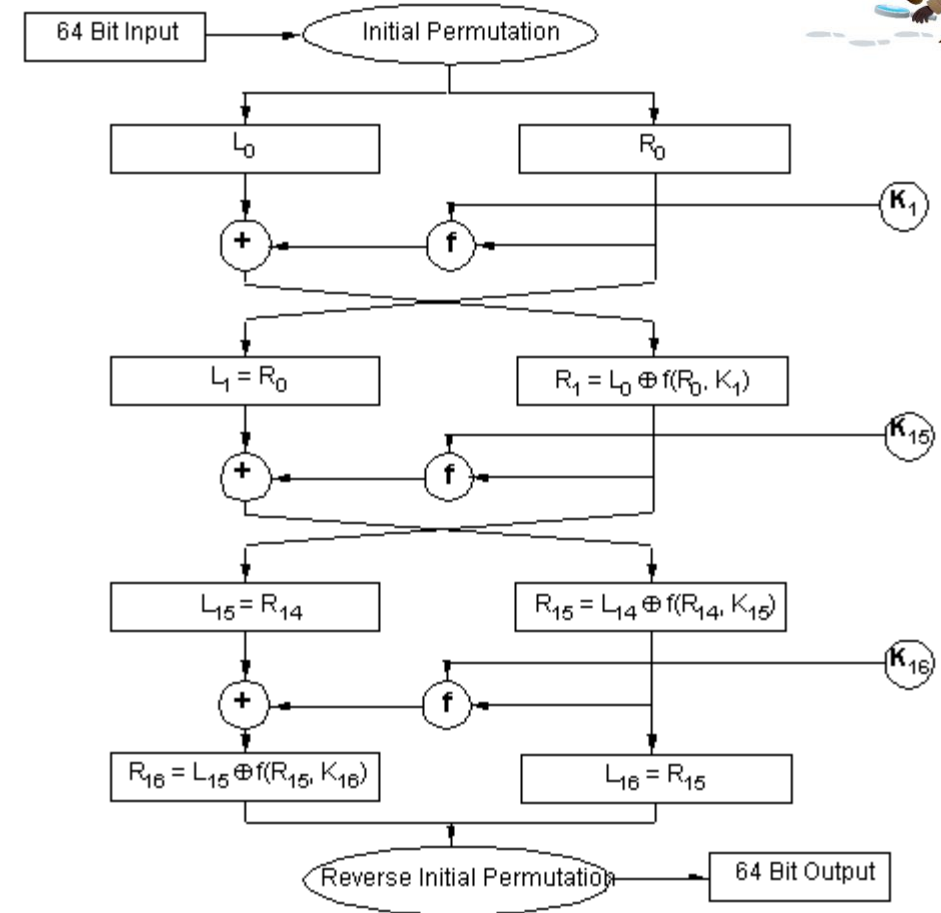
- Doğrusal (linear) kriptanaliz

$$X_{i_1} \oplus X_{i_2} \oplus \dots \oplus X_{i_u} \oplus Y_{j_1} \oplus Y_{j_2} \oplus \dots \oplus Y_{j_v} = 0 \quad (1)$$

where X_i represents the i -th bit of the input $X = [X_1, X_2, \dots]$ and Y_j represents the j -th bit of the output $Y = [Y_1, Y_2, \dots]$. This equation is representing the exclusive-OR "sum" of u input bits and v output bits.

$$X_2 \oplus X_3 \oplus Y_1 \oplus Y_3 \oplus Y_4 = 0$$

Kriptanalizde birkaç adım

- Doğrusal (linear) kriptanaliz

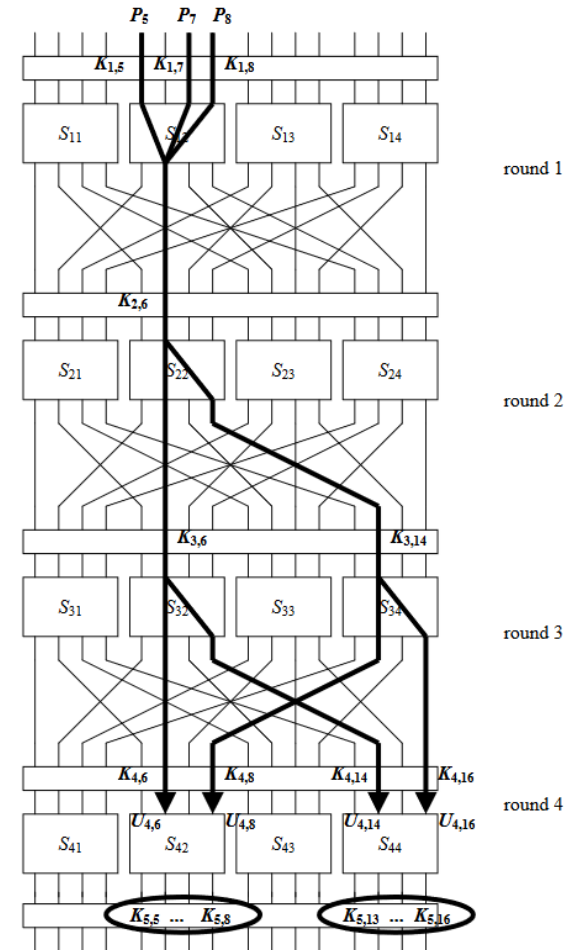

Figure 3. Sample Linear Approximation

sher

Kriptanalizde birkaç adım

- Fark (differential)

input $X = [X_1 \ X_2 \ \dots \ X_n]$ and output $Y = [Y_1 \ Y_2 \ \dots \ Y_n]$.

$$\Delta X = [\Delta X_1 \ \Delta X_2 \ \dots \ \Delta X_n]$$

$$\Delta Y = [\Delta Y_1 \ \Delta Y_2 \ \dots \ \Delta Y_n]$$

$$\Delta X_i = X'_i \oplus X''_i$$

s_1	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0
s_2	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	
Δ	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	

Simetrik Şifreleme

- Şifreleme – Kodlama = Anahtar
- Simetrik şifreleme gizli anahtar tek

$$C = E_K(P)$$

$$P = D_K(C)$$

DES (Data Encryption Standard)

- LUCIFER Project
- Blok şifreleme
- 64bitlik bloklar
- 56bitlik anahtar
- 16 çevrim (round)
- Feistel Network
  - Enc: $L_i = R_{i-1}, R_i = L_{i-1} \text{ sOR } f(R_{i-1}, K_i)$
  - Dec: $R_i = L_{i+1}, L_i = R_{i-1} \text{ sOR } f(L_{i+1}, K_i)$

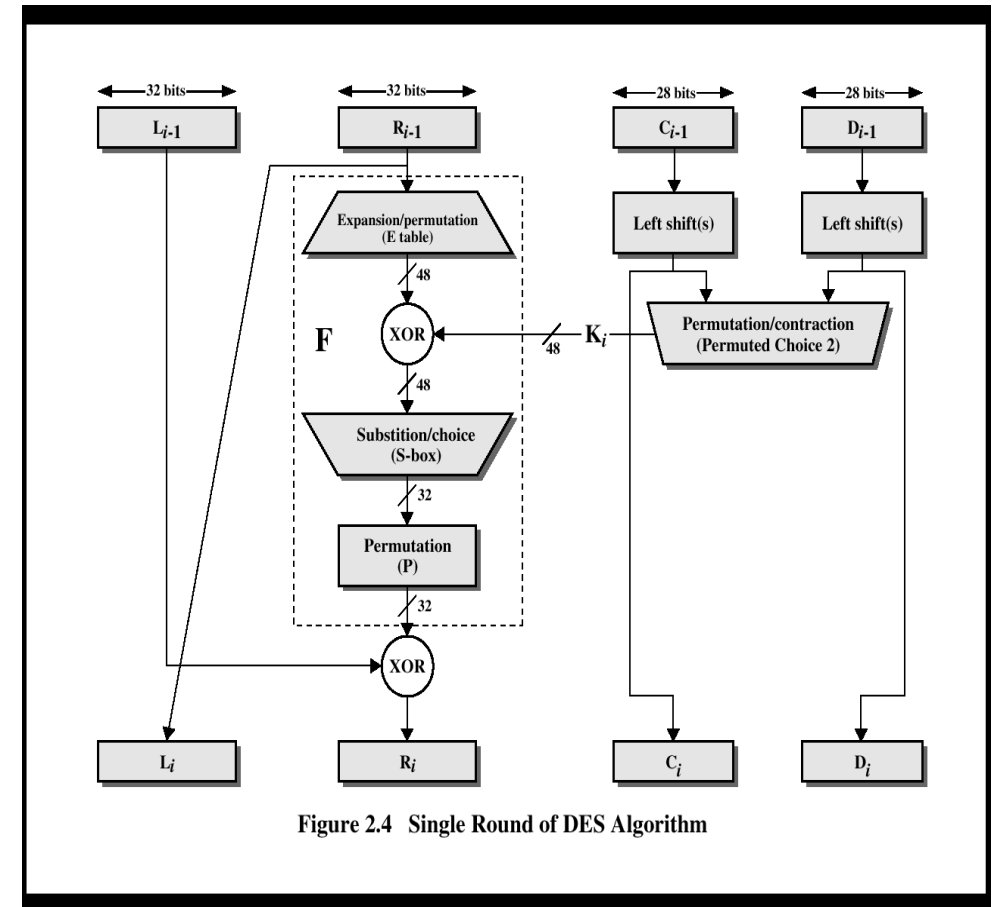
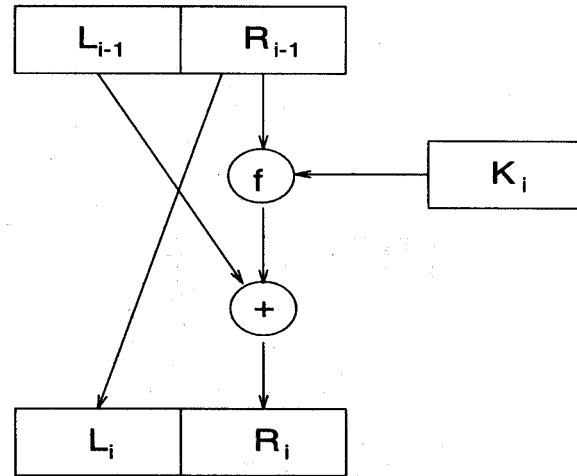

Figure 2.4 Single Round of DES Algorithm

DES güvenlik

- $C = E_K(P)$
- $P = D_K(C)$

zayıf anahtarlar

$$E_K(E_K(P))=P$$

K=0101010101010101
K=FEFEFEFEFEFEFEFE
K=1F1F1F1F0E0E0E0E
K=E0E0E0E0F1F1F1F1

yarı-zayıf anahtarlar

$$E_{K_2}(E_{K_1}(P))=P$$

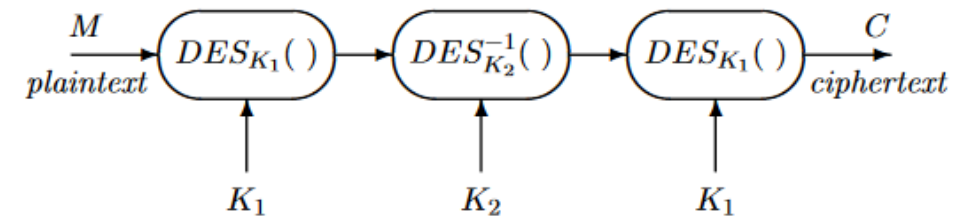
K1= 01 FE 01 FE 01 FE 01 FE
K2= FE 01 FE 01 FE 01 FE 01

K1= 01 1F 01 1F 01 0E 01 0E
K2= 1F 01 1F 01 0E 01 0E 01

DES güvenlik

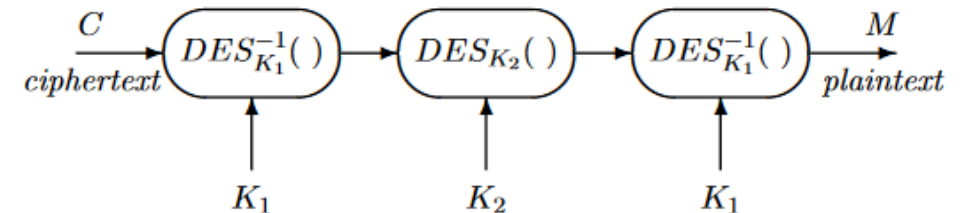
3DES

$$C = E_{K3}(D_{K2}(E_{K1}(P)))$$

$$C = DES_{K_1} \{ DES_{K_2}^{-1} [DES_{K_1}(M)] \} \quad (\text{triple DES encryption})$$
$$M = DES_{K_1}^{-1} \{ DES_{K_2} [DES_{K_1}^{-1}(C)] \} \quad (\text{triple DES decryption})$$

Triple DES encryption (2 keys)

Triple DES decryption (2 keys)

Simetrik Şifreleme Algoritmaları

- DES
- 3DES
- AES
- Rijndael
- RC4
- Blowfish
- ...

Güvenlik Hizmetleri (Security Services)

- Gizlilik (Confidentiality)
- Bütünlük (Integrity)
- Kimlik doğrulama (Authentication)
- Ulaşılabilirlik (Availability)
- Rededememe (Non-repudiation)

Kimlik doğrulama (Authentication)

- Varlığın iddia ettiği kimliğini doğrulamak (Who are you, really?)
- Varlığın orijinallliğini doğrulamak (authentic document)

GANDALF ?

Kimlik doğrulama (Authentication)

- Elde edilen (You have)
- Sahip olunan (You own)
- Her ikisi (Both)

- Challenge-Response

Two-Factor Authentication

Keep unauthorized users out of your account by using both your password and your phone

*“This site wants a two-factor authentication.
A retina scan and a urine sample.”*

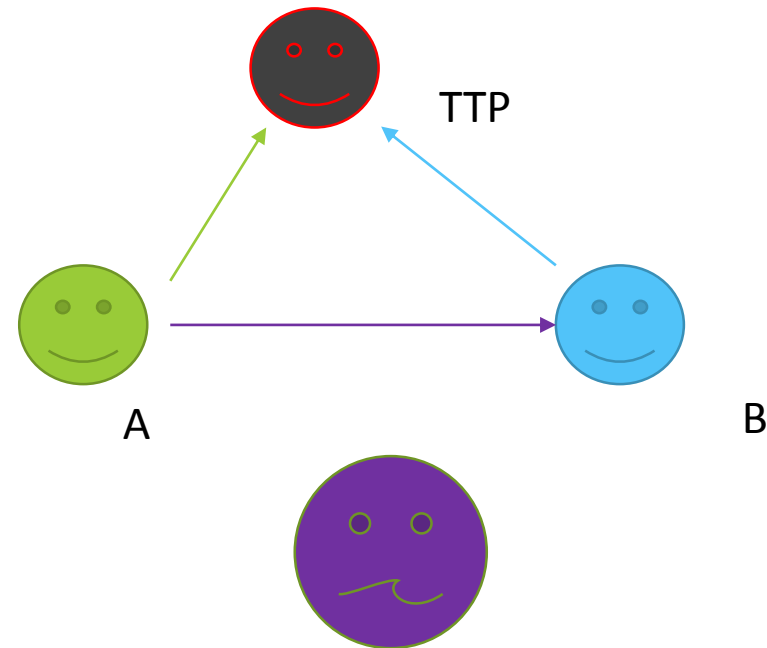
Simetrik şifreleme

- Kimlik doğrulama
  - Sadece anahtar sahipleri
  - $C = E_K(P)$
- Mesajın orijinalligi?
- Her anahtarı olan içeriği değiştirip gönderebilir
- Kendisinin oluşturduğunu reddedebilir

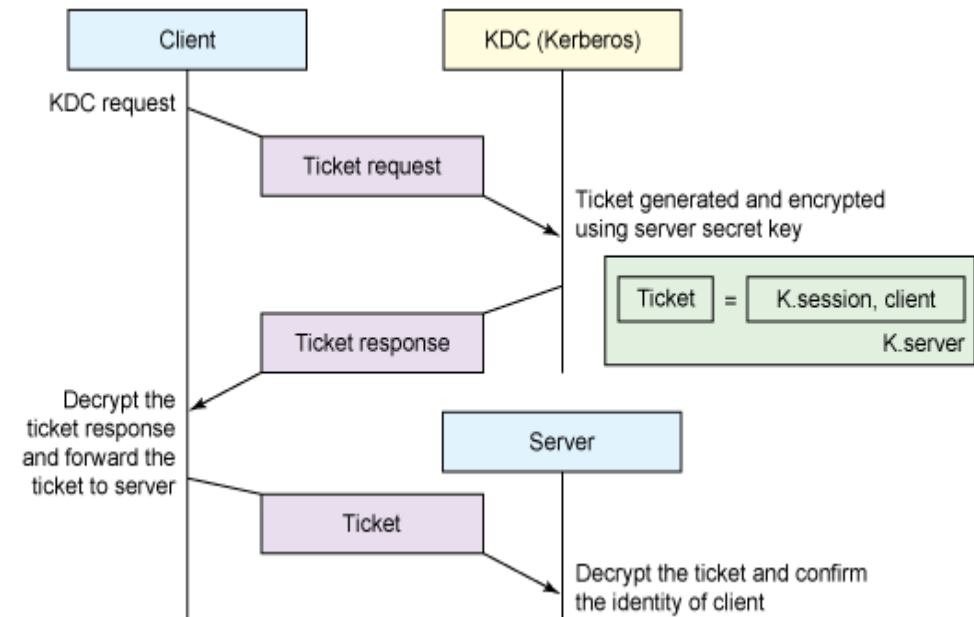
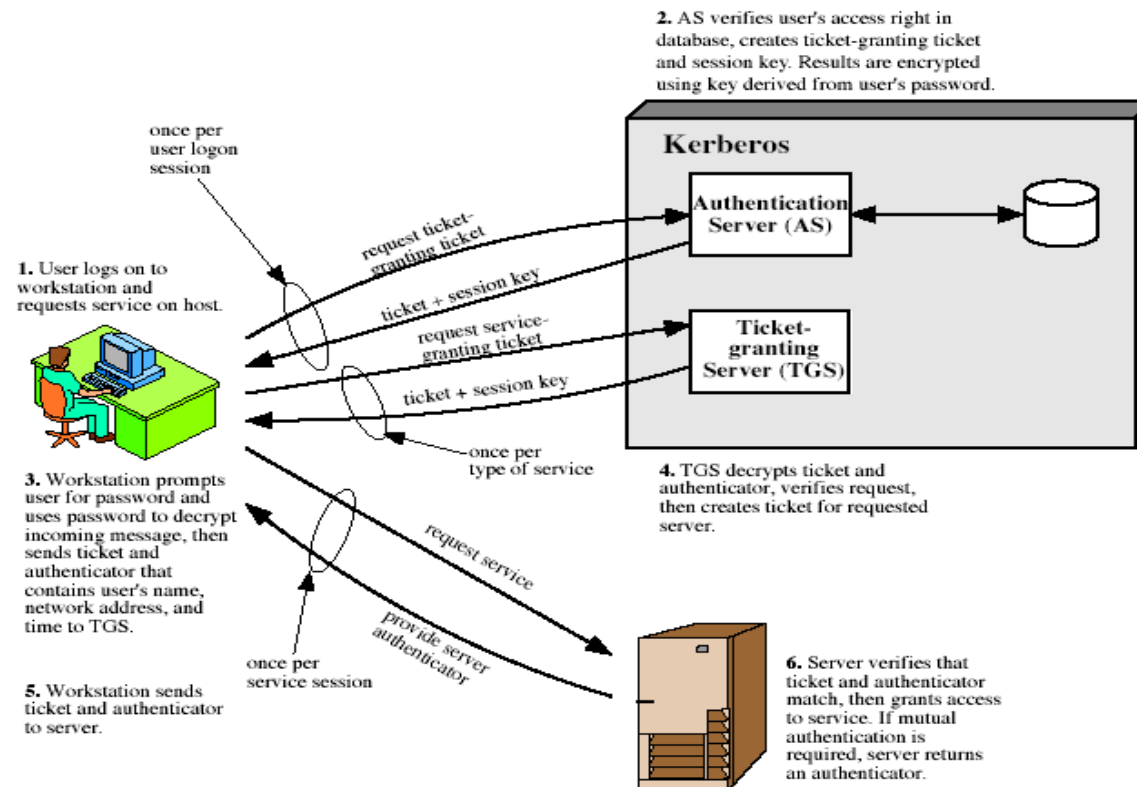

Simetrik şifreleme

- Güvenilir Üçüncü Taraf (Trusted Third Party)
- Mesajın orijinalligi?
- $K1: (A,B)$ $K2: (A,C)$ $K3: (B,C)$
- $E_{K1}(M)$; $M, E_{K1}(M)$
- $M, E_{K1}(M)$; $M, E_{K2}(E_{K1}(M))$
- $M, E_{K2}(M)$

KERBEROS

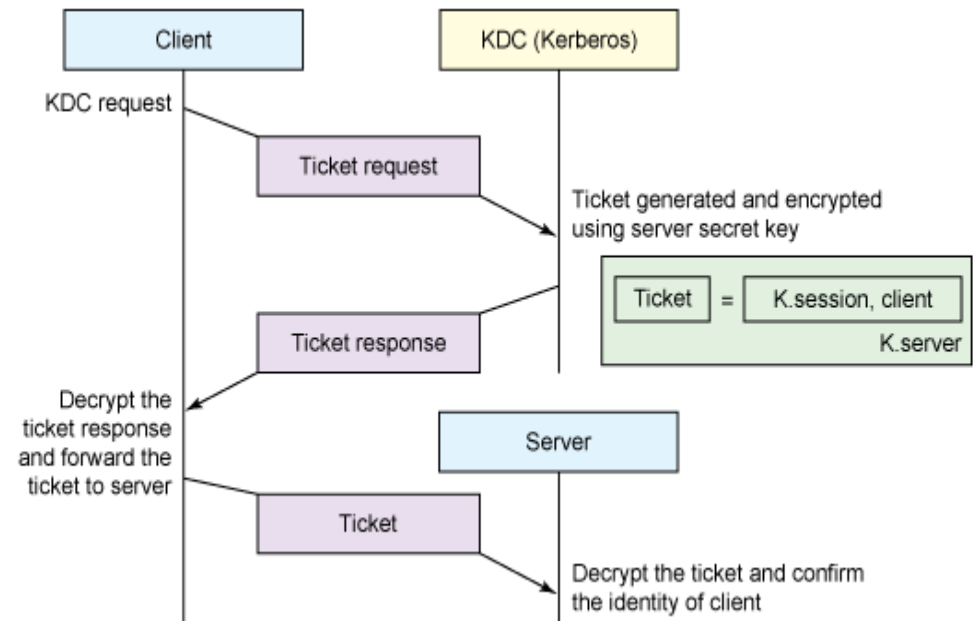

Kerberos 4 Overview

- a basic third-party authentication scheme
- have an *Authentication Server (AS)*
  - users initially negotiate with AS to identify themselves
  - AS provides a non-corruptible *authentication credential (ticket granting ticket TGT)*
- have a *Ticket Granting server (TGS)*
  - users subsequently request access to other services from TGS on basis of users TGT

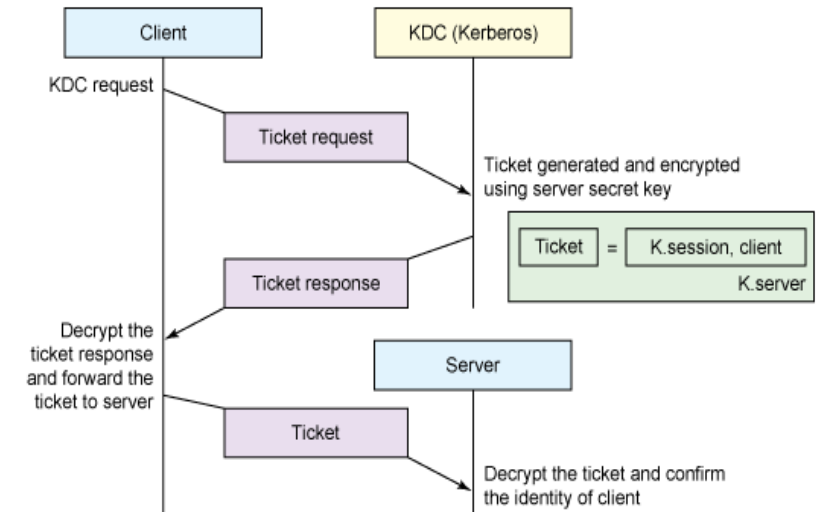
A Simple Authentication Dialogue

- (1) $C \rightarrow AS : ID_C || P_C || ID_V$
  - C = client
  - AS = authentication server
  - ID_C = identifier of user on C
  - P_C = password of user on C
  - ID_V = identifier of server V
  - C asks user for the password
  - AS checks that user supplied the right password

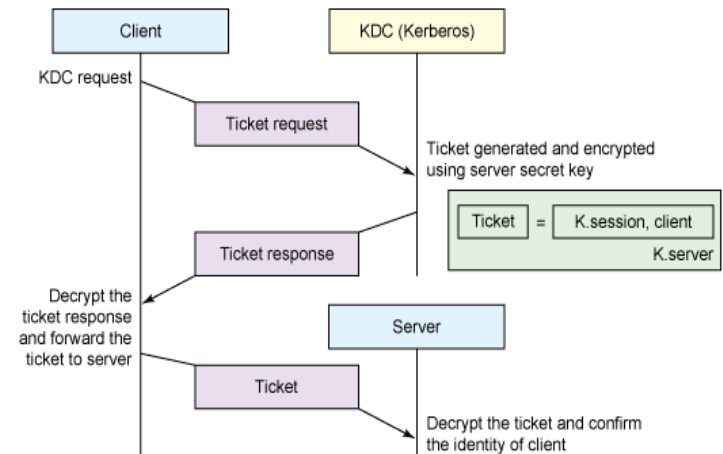
Message 2

- (2) AS $\rightarrow$ C : Ticket
- Ticket = $E_{K(V)} [ID_C || AD_C || ID_V]$
  - $K(V)$ = secret encryption key shared by AS and V
  - AD_C = network address of C
  - Ticket cannot be altered by C or an adversary

Message 3

- (3) C $\rightarrow$ V: $ID_C || \text{Ticket}$
  - Server V decrypts the ticket and checks various fields
  - AD_C in the ticket *binds* the ticket to the network address of C
  - However this authentication scheme has problems

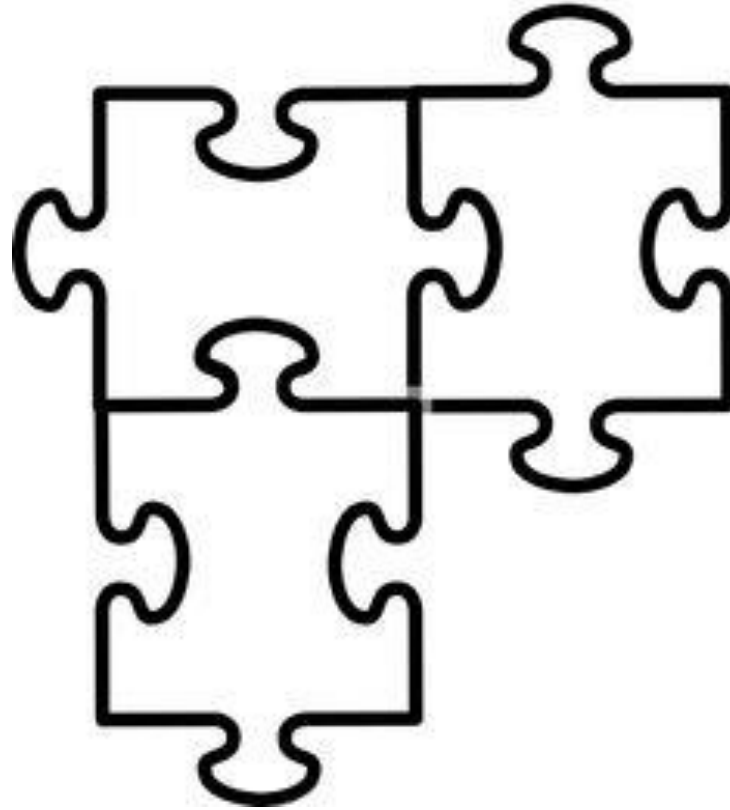
Kerberos v4 / Kerberos v5

- Şifreleme
  - V4: DES V5: Sınırlama yok
  - Ağ protokolü
  - V4: IP V5: Çoklu IP adresi
  - Bilet süresi
  - V4: 21 saat V5: (başlangıç-bitiş zamanı)
- Encryption system: V4 requires DES, V5 can use any
  - Internet protocol: V4 requires IP, V5 multiple IPs
  - Ticket lifetime: 21 hours in V4 , V5 tickets include explicit start and end time

Authentication

- s.509
- RADIUS

Ara - 15dk

Rasgele Sayı Üreteçleri

- `Math.rnd(seed);`

- Rasgelelik

(Randomness)

- Tek bir sayıdan bahsetmek yerine, bir dizi sayı söz konusu

- Düzgün dağılım

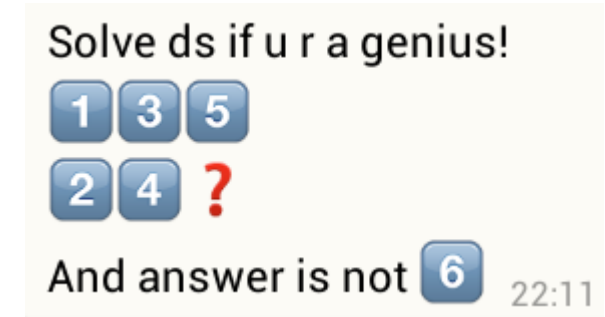
(Uniform distribution)

sayıların dağılımı, ortaya çıkma sıklıkları

- Bağımsızlık

(Independence)

Dizideki hiçbir sayı diğerlerinden çıkarım yapılarak tahmin edilemez

Sözde Rasgele Sayı Üretimi Pseudo-random number generators (PRNGs)

- Tablo tabanlı
  - Donanım üreticileri
  - Yazılım (algoritma tabanlı) üreticiler
- table look-up generators
  - hardware generators
  - algorithmic (software) generators

Sözde Rasgele Sayı Üretimi Pseudo-random number generators (PRNGs)

«Eskimiş yöntemler»

- Kareortası yöntemi

1. Başlangıç tohumu (4 basamaklı tamsayı)
2. Karesini al
3. Ortasındaki 4 basamaklı sayıyı al
4. Bu sayıyı yeni Başlangıç tohumu olarak ata
5. Sayıyı 10.000'e böl.
6. Sonuç rasgele sayın olacak
7. Yeni üretmek için 2'ye geri dön.

$$s_0 = 5497$$

$$s_1: 5497^2 = 30\underline{2170}09 \rightarrow s_1 = 2170, R_1 = 0.2170$$

$$s_2: 2170^2 = 04\underline{7089}00 \rightarrow s_2 = 7089, R_2 = 0.7089$$

$$s_3: 7089^2 = 50\underline{2539}21 \rightarrow s_3 = 2539, R_3 = 0.2539$$

Midsquare method:

1. Start with an initial seed (e.g. a 4-digit integer).
2. Square the number.
3. Take the middle 4 digits.
4. This value becomes the new seed. Divide the number by 10,000. This becomes the random number. Go to 2.

Sözde Rasgele Sayı Üretimi Pseudo-random number generators (PRNGs)

«Eskimiş yöntemler»

- Kareortası yöntemi

1. Başlangıç tohumu (4 basamaklı tamsayı)
2. Karesini al
3. Ortasındaki 4 basamaklı sayıyı al
4. Bu sayıyı yeni Başlangıç tohumu olarak ata
5. Sayıyı 10.000'e böl.
6. Sonuç rasgele sayın olacak
7. Yeni üretmek için 2'ye geri dön.

$$s_0 = 5197$$

$$s_1: 5197^2 = 27\underline{0088}09 \rightarrow s_1 = 0088, R_1 = 0.0088$$

$$s_2: 0088^2 = 00\underline{0077}44 \rightarrow s_2 = 0077, R_2 = 0.0077$$

$$s_3: 0077^2 = 00\underline{0059}29 \rightarrow s_3 = 0059, R_3 = 0.0059$$

$$s_i = 6500$$

$$s_{i+1}: 6500^2 = 42\underline{2500}00 \rightarrow s_{i+1} = 2500, R_{i+1} = 0.0088$$

$$s_{i+2}: 2500^2 = 06\underline{2500}00 \rightarrow s_{i+2} = 2500, R_{i+1} = 0.0088$$

Midsquare method:

1. Start with an initial seed (e.g. a 4-digit integer).
2. Square the number.
3. Take the middle 4 digits.
4. This value becomes the new seed. Divide the number by 10,000. This becomes the random number. Go to 2.

Doğrusal uyumlu üreteçler (Linear congruential generator)

4 tamsayı

- $m \bmod m > 0$
- a çarpan (katsayı) $0, 0 < a < m$
- c artım (eklenen) $0, 0 < c < m$
- X_0 başlangıç değeri $0, 0 < X_0 < m$

4 integer

- m the modulus $m > 0$
- a the multiplier $0, 0 < a < m$
- c the increment $0, 0 < c < m$
- X_0 the starting value $0, 0 < X_0 < m$

The algorithm is

$$X_{n+1} = (aX_n + c) \bmod m$$

Where $n > 0$

Algoritma: $n > 0$ olmak üzere

$$X_{n+1} = (aX_n + c) \bmod m$$

Doğrusal uyumlu üreteçler (Linear congruential generator)

4 tamsayı

- $m \bmod m > 0$
- a çarpan (katsayı) $0, 0 < a < m$
- c artım (eklenen) $0, 0 < c < m$
- X_0 başlangıç değeri $0, 0 < X_0 < m$

4 integer

- m the modulus $m > 0$
- a the multiplier $0, 0 < a < m$
- c the increment $0, 0 < c < m$
- X_0 the starting value $0, 0 < X_0 < m$

The algorithm is

$$X_{n+1} = (aX_n + c) \bmod m$$

Where $n > 0$

Algoritma: $n > 0$ olmak üzere

$$X_{n+1} = (aX_n + c) \bmod m$$

- $a=1, c=1$?
- $a=7, c=0, m=32, X_0=1 \quad \{7, 17, 23, 1, 7, \dots\}$
- $a=5 \quad \{5, 25, 29, 17, 21, 9, 13, 1, 5, \dots\}$

Lehmer PRNG

Lehmer Algoritması (Doğrusal uyumlu üreteç tabanlı)

$$X_{i+1} = (aX_i + c) \bmod m, \text{ with } 0 \leq X_i \leq m$$

M 2^{p-1} p CPU bitleri (32 bit, 64 bit, etc.)

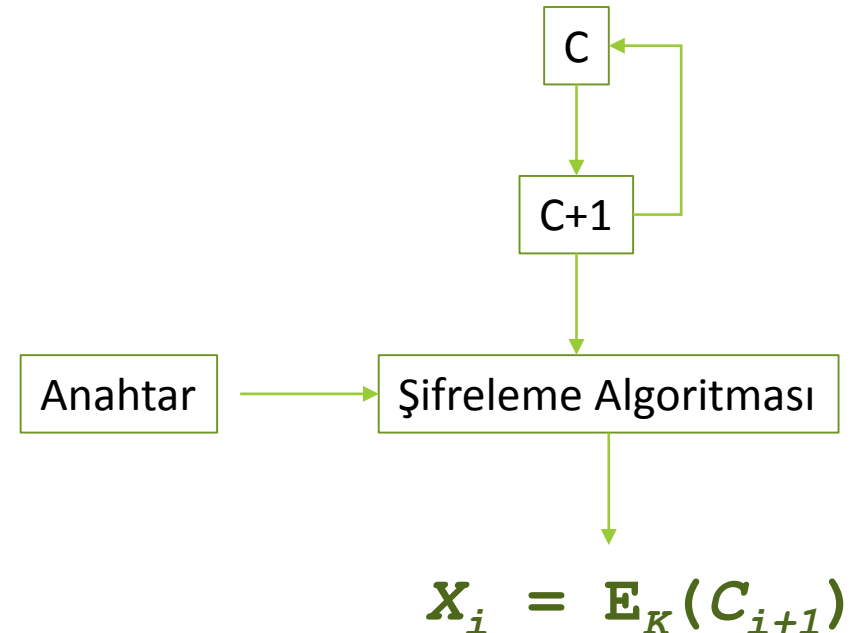
$$m = 31, a = 7, c = 0, X_0 = 19 \quad \{9, 1, 7, 18, 2, 14, 5, 4, 28, 10, 8, 25, 20, 16\}$$

Doğrusal uyumlu üreteçler (Linear congruential generator)

Lagged Fibonacci generator (LFG)

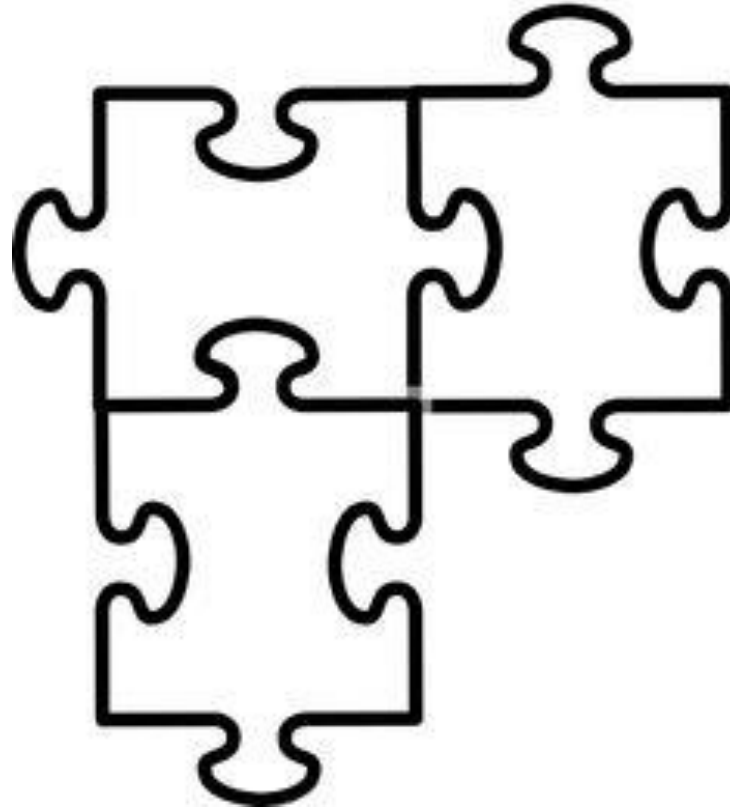
Blum Shub Shub

Kriptografik Üreteçler

Ara - 10dk

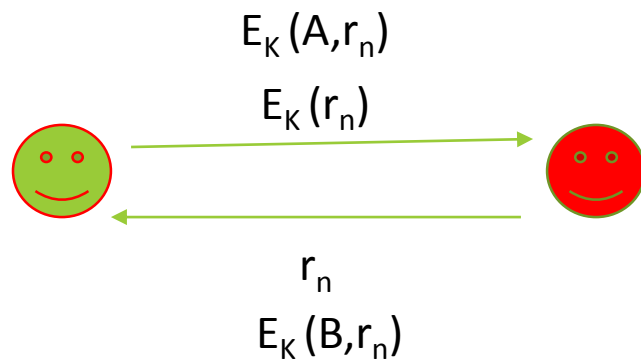

Rasgele Sayı Üreteçleri

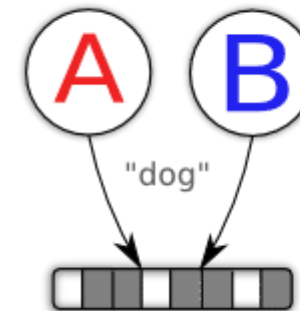
- Kimlik doğrulama
- Meydan okuma-Cevap
- Protokol güvenliği
- «Tuz'la da kokmasın»

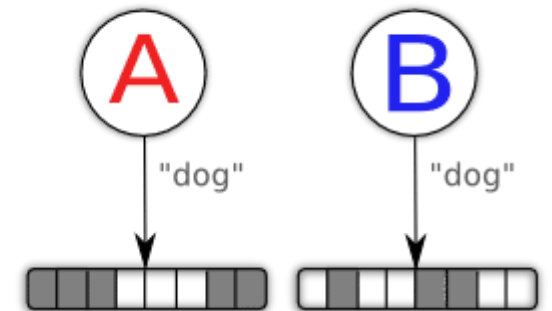
Authentication
Challenge-Response
Protocol security
Salting passwords

No salting...

Salting...

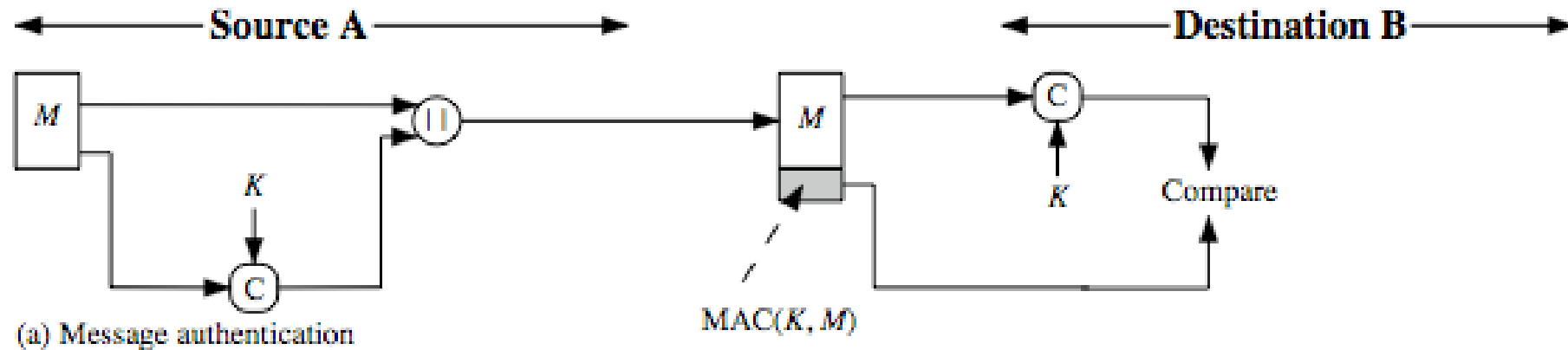
Rasgele Sayı Üreteçleri

Bütünlük(Integrity)

- MAC (Message Authentication Code)
- $MAC = C(K, M)$
- Mesaj özeti HASH

a small fixed-sized block of data
generated from message + secret key
 $MAC = C(K, M)$
appended to message when sent

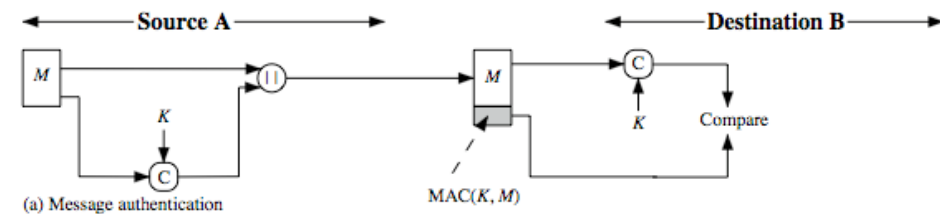

Bütünlük(Integrity)

- Aynı özete sahip başka bir mesaj bulunamamalı
- Düzgün dağılım
- Çığ etkisi
- Tersinir olmayan bir fonksiyon olmalı
- $MAC = C(K,M)$ $C^{-1}(MAC) = \cancel{K}, \cancel{M}$

- N byte -> 256bit

Anahtar Yönetimi (Key Management)

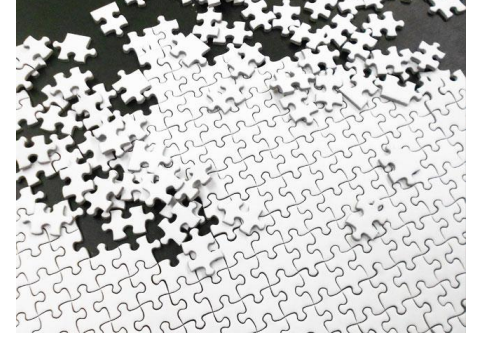
- Anahtarın saklanması (Key Storage)
- Anahtarların değişimi (Key Exchange)
- Anahtarların yenilenmesi (Key Renewal)
- Anahtarların iptali (Key Revocation)

**CENG 507 :
KRİPTOGRAFİK ALGORİTMALAR VE
SİSTEMLER**

**CENG 434:
KRİPTOLOJİ**

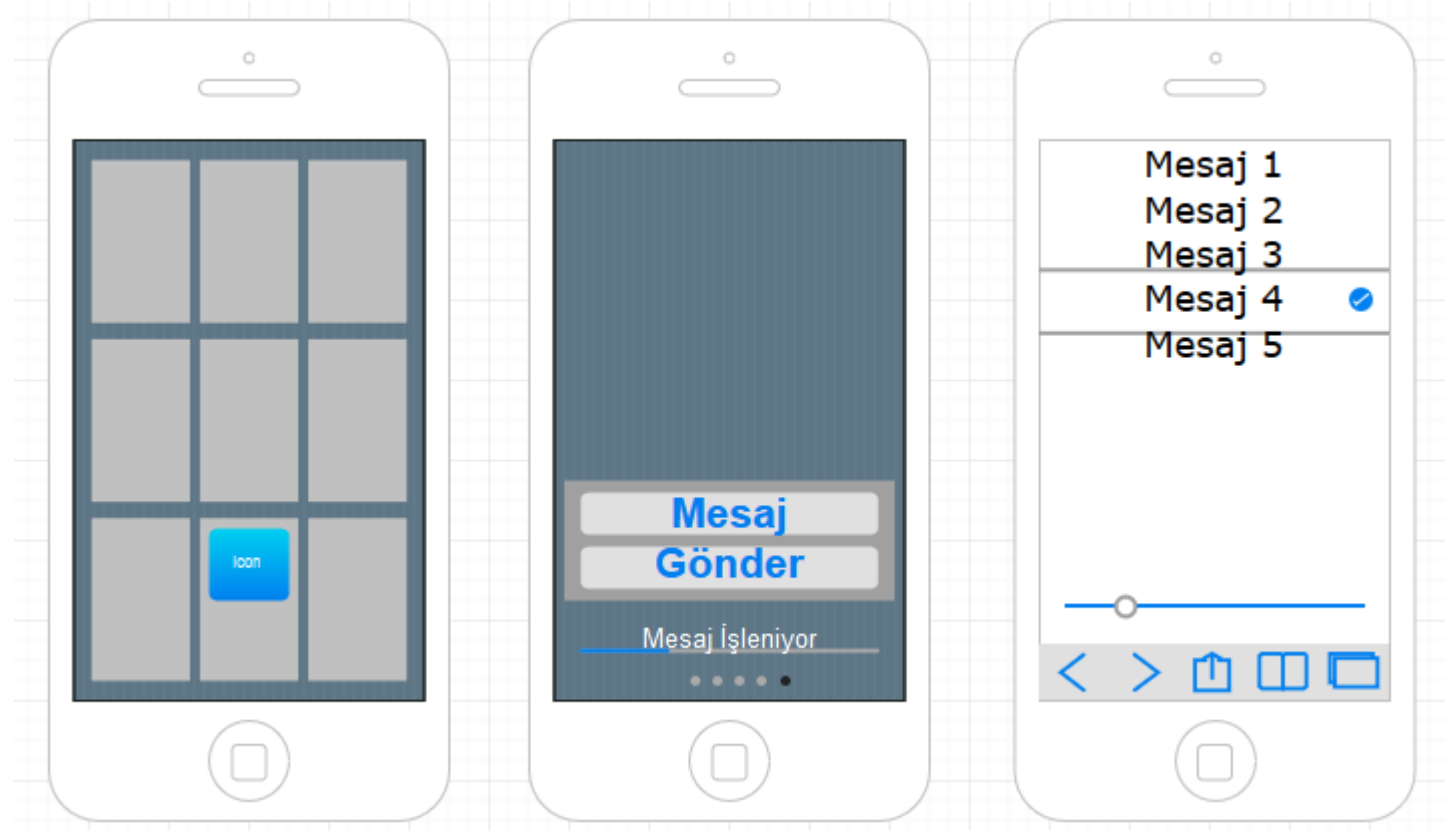

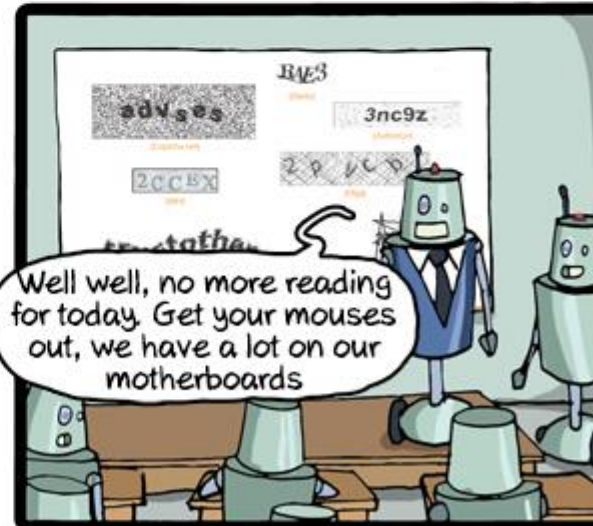
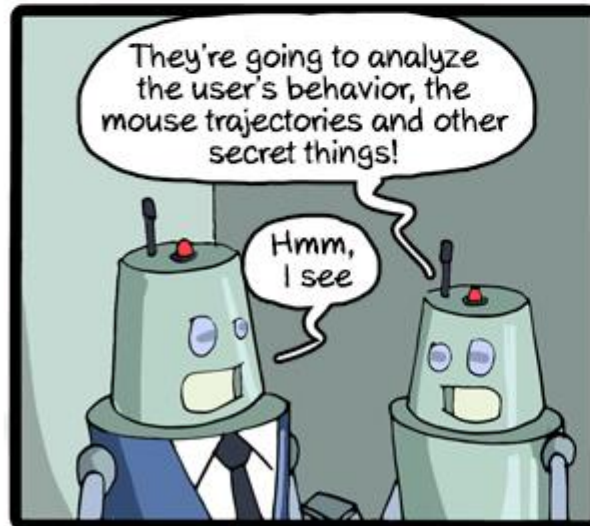
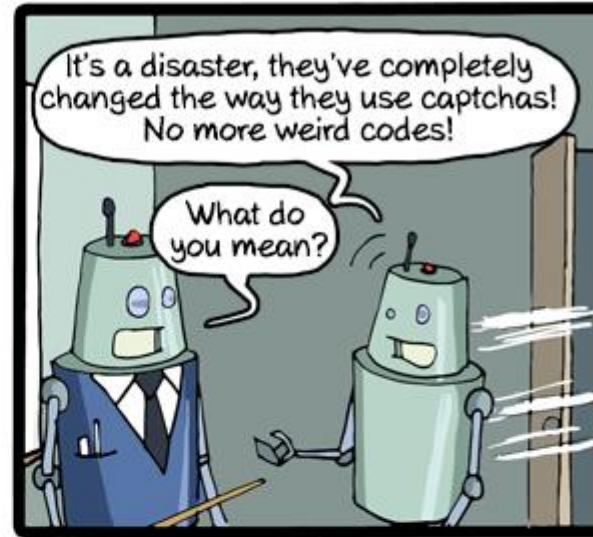
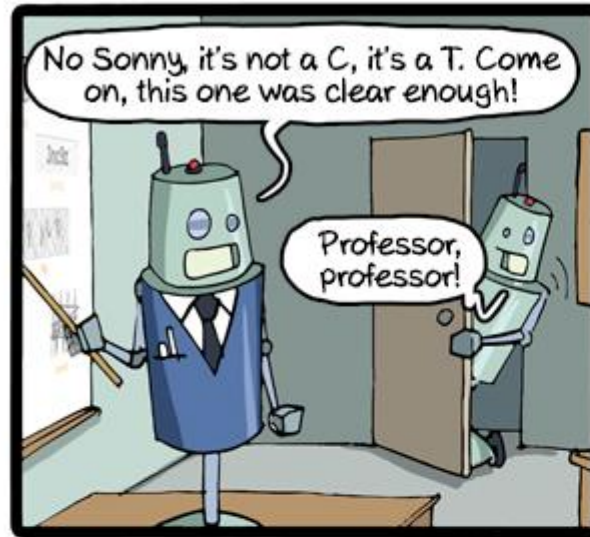
Araştırma ve Proje detayları için EDS'yi takip edin.

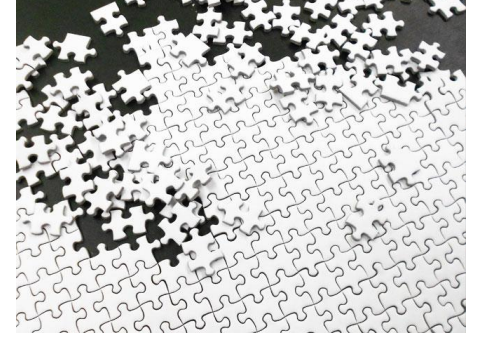
Proje

- Kullanıcı girişi
- Bir metin
- Kullanıcı_A
- Kullanıcı_B
- Tasarımı
- Uygulama
- Test senaryosu

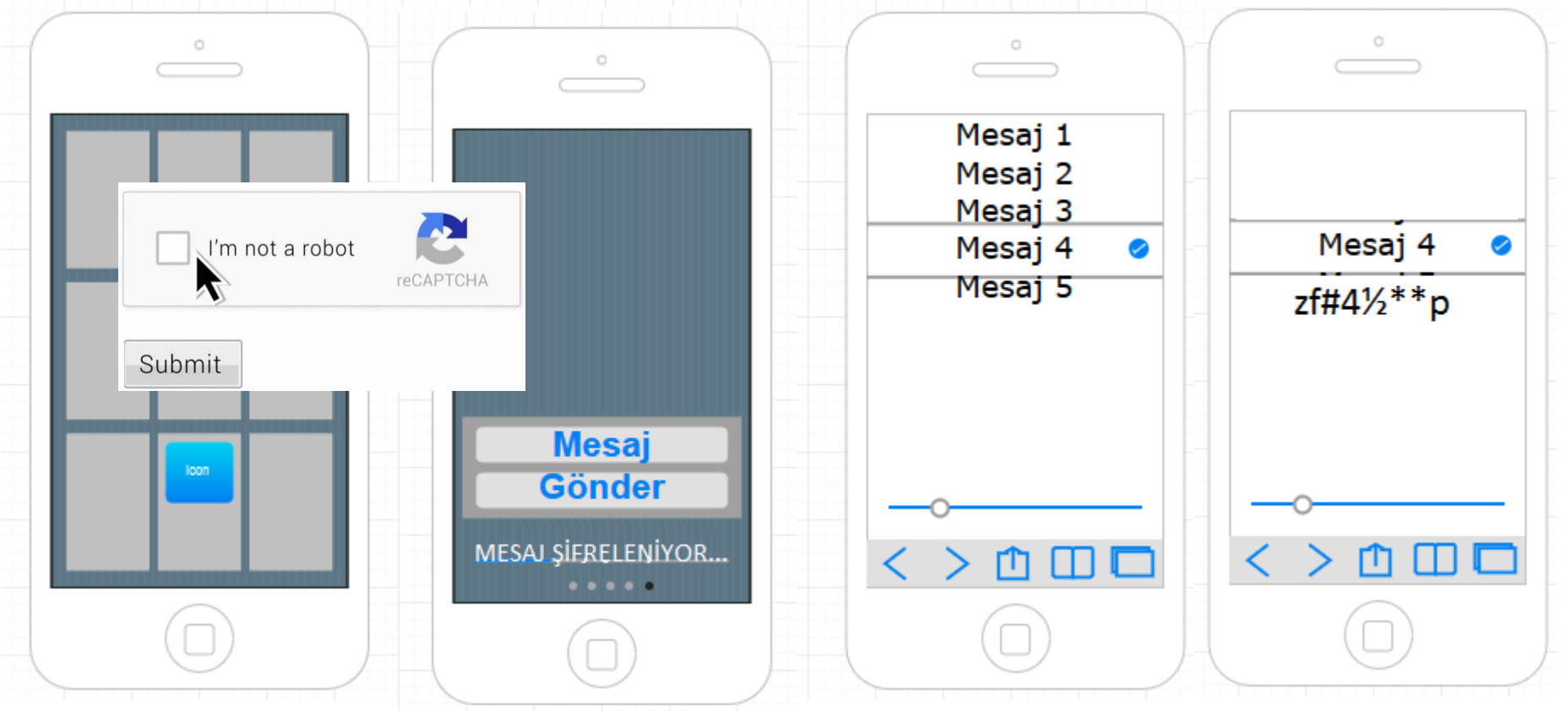

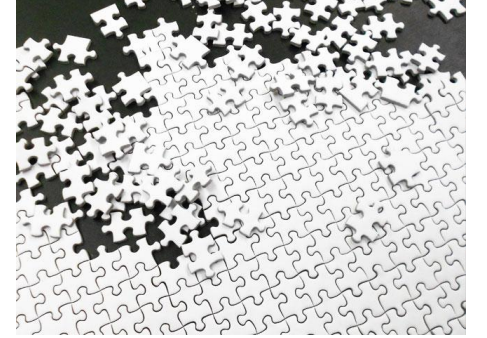

Proje

- Kullanıcı Girişi
- 3 Hatalı Giriş (bekle)
- 5 Hatalı Giriş (kilitle)
- Parola değiştirme
- Anahtar saklama
- Anahtar değişimi
- Tasarımı
- Uygulama
- Test senaryosu

Araştırma + Sunum

- Bireysel
- Simetrik Şifreleme Algoritmaları
  - Standartlar
  - Analiz
  - Karşılaştırma